

De boedelinventaris van het "zommerhuisse Ameschott" uit 1554

Bennie te Vaarwerk

Na een achttien bladzijden tellende opsomming van de inboedel van het Huis Borculo, volgt de beschrijving van de inboedel van het zomerverblijf Aamschot.¹ Op 18 januari 1554 werd de inboedel opgenomen, kamer na kamer. De benaming "zomerhuis" wijst erop dat graaf Joost en gravin Maria des zomers gedurende hun verblijf in Borculo niet resideerden op het Hof, maar op Aamschot. Het is niet ondenkbaar dat zij het huis Aamschot hebben laten bouwen of verbouwen tot zomerresidentie. In de boedelinventaris is sprake van de zaal in het "nije huiss". De toegang tot het huis werd gevormd door een poort, waarna men in het eigenlijke huis kwam, dat "zaell" genoemd werd. Opvallend is dat graaf Joost er blijkbaar geen eigen vertrek had, zulks in tegenstelling tot de gravin. De lijst wekt de indruk dat Aamschot een lustslot(je) was. Aamschot heeft noch in deze tijd, noch later de status van havezathe gehad, in het bijzonder voor zover dit begrip betrekking heeft op het recht van verschrijving in de (Borculose) ridderschap.

De tekst van de boedelinventaris luidt als volgt:

"Folgentz den achtyenden January anno etc. vier unde vifftich vurscreven up dem zommerhuisse Ameschott bij dem Huise Borckello gefundenn:

De *poerte* under leddich.

Darbaven ein schlechte averdeckte beddestede, ein blauw linen gardinslaeken, ein kistekenn, leddich, ein hogen stoell.

Item *up dem rechten huise dat zaell genanth* ein taefell, ein bencke unde schragen, eyn stoell.

Item darbaven twee schlechte beddestede mit oren [hun] inhorenden bedden, pollen [kussen] unnd olden blauwen decken.

Item vor an denn *keller* bij denn neddersten gemacke [vertrek/kamer?] ein nije flessbunge, eyn klein nije schepken mit tweenn bonnekeng[?]. Noch ein klein kisteken, darin gefunden dit nabeschreven linengewaaet: item achtehalff [=7½] par lackenn vann dren [drie] deelenn smaelldoickes [smaldoek, smal linnen]. Noch ein par derselvigen. Item twe par vann vierdenhalven deelen smalldoicks. Item drie par vann twe deelen breth doickes. Noch sess par kussenntoge [kussenvertrek].

Item im *keller* ein stellinge unnd bencke gefunden.

Item *inth frouwkens ihrer edele kemmerken* drie zaische [lichte, gekeperde wollen stof] gardinslaeken, eine groin unnd de ander twe groin ind roith. Item ein klein kistekenn. Darinne gefundenn: twe dezijn unnd drie gebelde taeffelldweelkens [servetten met afbeeldingen], nije unde olt, darunder gewest sess kleinelicken. Item viff kleinelicke unde ein graue waterdweele. Item vier dweelen umb der taeffell. Noch ein trisoerslaeckenn. Item drie kleinelicke unde twe graue gedeckenn.

Item in der *kocken* twe anrichte bencken, enen groten stoell.

Item baven der koicken twee bedde mit schlechten steden, enen poll, twee decken.

Item *inth nije huisse im zaell* gefundenn: vifftien stoellkussenn mit der herenn waepen. Noch twee nije schiven mit stolen. Item ein schenckschive. Noch twee hoge, twee kleine toele. Noch zittenn unnd bencke ummelanx [rondom].

Item inth *kemmerken neven den batstaeven* ein nije beddestede mit twilltohs bedde unnd polle mit twen kussen unnd ein witte doerstickte deckenn mit boemwollen [katoenen] sampt umhangenden wedderschinnen [?] gardien.

Item in *batstaven* ein gesnedden kackellaven [kachel].

Item *up der kamer baven den batstavenn* ein averdeckte beddestede mit zinen inhorenden linen beddedecken ind bedde sampt umhangende zaischen gardien, ein heuftkussenn, ein blauw wanthdecken, ein pelsdeckenn, ein stoell, ein schlechte banck.

Item *up der ersten kaemer baven 't zaell* ein schlechte averdeckte beddestede mit enen treckbedde sampt oren inliggende bedden, pollen unde twee kussen ind ein blauw linen gardinslaeken, ein schlechte

¹ Nationaal Archief (NA), Collectie Van Limburg Stirum, inv.nr. 113, Inventaris van de inboedel van Borculo, Bronckhorst, Eerbeek en Lichtenvoorde, in lijftocht bezeten door Maria van Hoya, 1554.

banck, ein hogen stoell.

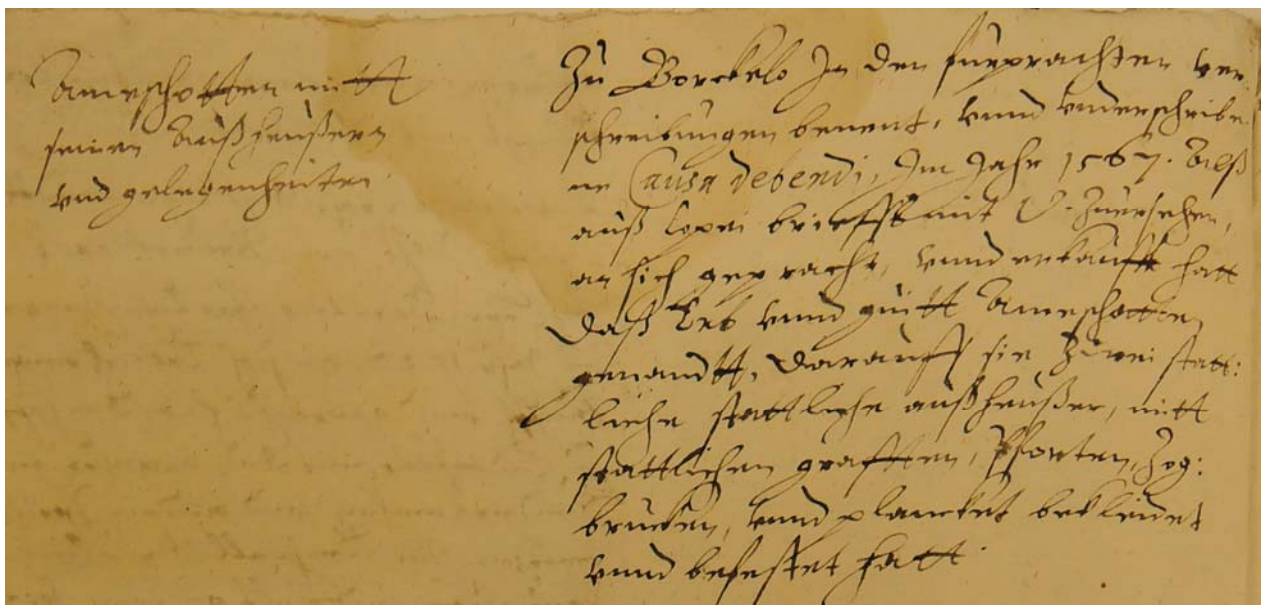
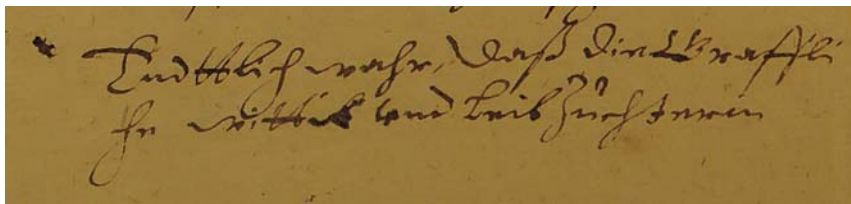
Item *up der anderen kaemer darnegst* ein schenckschiffkenn, slecht, mit schlechten unnbe-kledenn benckenn".

Aanvulling 21-06-2015

Handelt met name over de aard van de goederen tot de Heerlijkheid Borculo en het Ambt Lichtenvoorde behorend. Münster heeft na de incorporatie van Borculo en Lichtenvoorde in het vorstbisdom, in 1579 de meeste goederen die tot deze twee behoorden, feodale leen en/of pachtgoederen gemaakt, hetgeen (terecht) door de graaf van Stirum werd bestreden. In een daartoe door hem opgesteld stuk worden veel van die omstreden goederen met naam en toenaam genoemd. De bijlagen (oorkondenafschriften) waarnaar in de tekst verwezen wordt, zitten er niet bij. In het geval Aamschot wordt beschreven dat de gravin-weduwe en lijftuchterin in 1567 het erf en goed Ameschotten gekocht had. Op dat goed had zij twee aanzienlijke buitenhuizen ('ausseusser') staan en versterkt heeft met aanzienlijke grachten, poorten en ophaalbruggen.

Transcriptie:

"Ameschotten mitt seinen ausseusseren und gelegenehiten. Endtlich wahr, dass die gräffliche wittib und leibzuchterin zu Borckelo, in den furprachten verschreibungen benent, unnd unterschribene causa debendi, om jahr 1567 alss auss copai brieffs mit I zuersehen, an sich gepracht unnd erkaufft hat dass erb unnd guitt Ameschotten genandtt, darauff sie zwei stattliche stattliche [!] ausshausser mitt stattlichen grafftten, pforten, zogbrucken unnd plancket bekleidet unnd befestet hatt²

² NA,Collectie van Limburg Stirum, inv.nr. LN95, Deductie Lichtenvoorde, eind 16de eeuw.